

oprac. MARIA
ROMANOWSKA-ZADROŻNA

Szkatuła Królewska*

Złotnictwo,
miniatura

* Więcej o Szkatule Królewskiej w: E. Czepielowa, Z. Żygulski jun. *Losy szkatuły królewskiej z Puławskiej świątyni Sybilli*, "Cenne, Bezcenne/Utracone" nr 2 (8)/1998.

Wstynnej, hebanowej Szkatule Królewskiej, wykonanej w Warszawie przez Jannascha w 1800 r., księżna Izabella Czartoryska, fundatorka Świątyni Sybilli w Puławach, założycielka pierwszego polskiego muzeum historycznego, umieściła najcenniejsze świadectwa dawnej królewskiej wielkości i stawy Polski, jakie wobec zagłady polskich insygniów królewskich udało jej się zgromadzić ze skarbów wielkich polskich rodów. Stanowiła zatem owa Szkatuła szczególnie chronioną i czczoną namiastkę skarbcza koronnego, przekazywana z pokolenia na pokolenie aż po czasy otwarcia Muzeum Książąt Czartoryskich w Krakowie, gdzie ją złożono. W obliczu zagrożenia wybuchem wojny w sierpniu 1939 r. Szkatuła Królewska wraz z wieloma najcenniejszymi obiektami ze zbiorów wspomnianego muzeum została wywieziona do Sieniawy i zamurowana w skrytce, w pałacowej oficynie. W trzy dni po zajęciu Sieniawy Niemcy ze stacjonujących w majątku oddziałów odkryli skrytkę i nocą z 17 na 18 września dokonali grabieży.

The famous ebony Royal Casket was made in Warsaw by Jannasch in 1800. Princess Izabella Czartoryska, the founder of the Temple of the Sybil at Puławy, who also set up the first historical museum in Poland, deposited in it the most precious relics of the former royal fame and glory of Poland, which she managed to collect from the treasuries of great Polish families in the face of the loss of the Polish regalia. The casket was, therefore, a particularly carefully protected, worshipped surrogate for the royal treasury, which had been passed on from generation to generation up to the time of the opening of the Museum of the Princes Czartoryskis, in Cracow, where it was reposed. When the country was on the brink of war in August 1939, the Royal Casket, and many of the most precious objects from the collections of the Czartoryskis' Museum were taken to Sieniawa and immured in a hiding place in the palace annexe. Three days after occupying Sieniawa, Germans from the troops stationing in Sieniawa found the hoard and on the night between 17 and 18 September plundered it.

The Royal Casket*

Goldsmithery,
miniature

* More about the Royal Casket in: E. Czepielowa, Z. Żygulski jun. *The Fate of the Royal Casket in the Puławy Temple of the Sybil*, "Cenne, Bezcenne/Utracone" No. 2 (8)/1998.

catalogue of warlosses 1939 -1945

1. RING BELONGING TO SIGISMUNDUS I

Gold, diamond, diameter 2.3 cm
Thick hoop, smooth with a square diamond, dickstain cut, milgrif setting, held tight with 4 fastenings. Attached was a silver ring with the inscription „ZYGMUNTA I”.
WAR001670

2. **MADONNA AND CHILD**, 17th cent. Elliptical miniature representing the seated Madonna and Child in a ¾ profile towards the right, seen up to the knees; height 11 cm, width 8.5 cm. Elliptical silver frame, gilded, repoussé, set with pearls and precious stones, at the top a cartouche with an engraved gem

representing the Annunciation, at the bottom the inscription: „MARIII LUDWIKI”.
WAR001646

3. PECTORAL WATCH BELONGING TO SIGISMUNDUS III, first half of the 16th cent.

Watch in the shape of a cross, crystal case, Roman numerals, on the arms arabesques from transparent enamel, edges repoussé, height 4.5 cm, width 3.2 cm. Attached was a silver ring with the inscription „ZYGMUNTA III”.
WAR001668

4a,b. PENDANT ON A CHAIN BELONGING TO ANNA JAGIELLONKA, c. 1540.

Pendant: obverse enamelled with the letter A set in diamonds under the royal crown supported by two white-enamelled putti, at the bottom a hanging pear-shaped pearl; the obverse enamelled with golden arabesques and red-green plaiting against a white background; height 3.7 cm. Chain: golden, made of circular wire links, length 52 cm.
WAR001688

5. PECTORAL CROSS ON A CHAIN BELONGING TO SIGISMUNDUS THE OLD,

1. PIERŚCIEŃ ZYGMUNTA I

Złoto, diament, śred. 2,3 cm
Obrączka gruba, gładka,
z kwadratowym diamentem
o szlifie określanym terminem
dickstain, osadzonym w oprawie
typu milgrif, docięniętym
4 pazurkami.

Dołączony do niego był pierścień
srebrny z napisem „ZYGMUNTA I”.

WAR001670

2. MADONNA Z DZIECIĄTKIEM, XVII w.

Miniatura eliptyczna przedsta-
wiająca siedzącą Madonnę
z Dzieciątkiem w zwrocie
¾ w prawo, w ujęciu do kolan;
wys. 11 cm, szer. 8,5 cm.

Rama eliptyczna srebrna,
złocona, trybowana, wysadzana
perłami i szlachetnymi
kamieniami, u góry kartusz
z gemmą przedstawiającą
Zwiastowania, u dołu tabliczka
z napisem: „MARIII LUDWIKI”.

WAR001646

3. ZEGAREK PEKTORALNY ZYGMUNTA III, 1 poł. XVI w.

Zegarek w kształcie krzyża,
koperta kryształowa, cyfry
rzymskie, na ramionach
arabeski z emalii przezroczystej,
brzegi cyzelowane,
wys. 4,5, szer. 3,2 cm.

Dołączony do niego był pierścień
srebrny z napisem „ZYGMUNTA III”.

WAR001668

4a, b. ZAWIESZENIE NA ŁAŃCUCHU ANNY JAGIELLONKI, ok. 1540 r.

Wisior: awers emaliowany
z literą „A” wysadzaną diamentami
pod koroną królewską
podtrzymywaną przez dwa biało
emaliowane putta, u dołu
zawieszona gruszkowa perła;
rewers emaliowany ze złotymi

arabeskami i plecionką
czerwono-zieloną na białym tle;
wys. 5 cm, szer. 3,7 cm.

WAR001688

5. KRZYŻ PEKTORALNY ZYGMUNTA STAREGO NA ŁAŃCUCHU, 1 poł. XVI w.

Krzyż: kryształowy, oprawiony
w złoto z nalożoną cyzelowaną
postacią Chrystusa, ramiona
krzyża zakończone rubinem
i trzema perłami, między
ramionami gotycki motyw
kielichów kwiatowych, każdy
zwieńczony perłą; dt. 9,5 cm.
Łańcuch: złoty, ogniwa drucziane
podwójnie przeplatane, dt. 82 cm.
Dołączony do niego był pierścień
srebrny z napisem „ZYGMUNTA
PIERWSZEGO”.

WAR001668

6. OPRAWA MODLITEWNIKA GODZINEK MARIII LUDWIKI, XVII w.

Filigranowa srebrna oprawa
ze splecionym monogramem
pod królewską koroną umiesz-
czonym po środku i w narożach,
tło wypełnione arabeskami;
wys. 9,5 cm, szer. 6,6 cm.

WAR001656

7. NASZYJNIK MARIII LUDWIKI, XVII w.

Złoty, emaliowany, z kamieniami
szlachetnymi: 15 ogniwa
ażurowych w kształcie
krzyżowych rozet utworzonych
z wolutek, osiem z nich
ozdobionych czterema perłkami,
a siedem kamieniami,
na końcach dwa kolisté ogniwa
z nalożonymi rozetami, wszystkie
połączone drobnymi ogniwkami
z rozetką; dt. 35 cm.

WAR001691

first half of the 16th cent.
Cross: crystal, set in gold,
superimposed repoussé figure
of Christ, the arms of the cross
finished off with a ruby and three
pearls, between the arms:
a Gothic motif of floral calyces, each
surmounted with a pearl; length 9.5
cm. Chain: golden, double plaiting of
wire links, length 82 cm. Attached
was a silver ring with the inscription
„ZYGMUNTA PIERWSZEGO”.

WAR001668

6. BINDING OF THE BOOK OF
HOURS PRAYER BOOK BELONGING
TO MARIA LUDWIKI, 17th cent.
Silver filigree setting with a plaited
monogram under the royal crown

placed in the middle and in the
corners, background filled with
arabesques; height 9.5 cm,
width 6.6 cm.

WAR001656

7. NECKLACE BELONGING TO
MARIA LUDWIKI, 17th century.
Golden enamelled with precious
stones: 15 openwork links in the
shape of cross rosettes made up
of small volutes, eight of which
are decorated with four pearls and
seven with stones, at the end two
circular links with superimposed
rose ornaments, all of them
connected with small links with
a rosette; length 35 cm.

WAR001691

INTERPOL POSZUKUJE

1

2

3

4

5

7

6

1. WOŹNICA I POWÓZ,
VIII w.
Miedź
Wys.: 13,6 cm
Kraj kradzieży: Grecja
Numer Interpolu:
2012/11411-1.23

2. PIERŚCIĘŃ Z PIECZĘCIĄ
Przedstawienie sceny
taumachii z grobu
mykeńskiego,
XIV/XIII w.p.n.e.
Złoto
Długość obejmy: 2,6 cm
Kraj kradzieży: Grecja
Numer Interpolu:
2012/11411-1.1

3. GŁOWA MŁODZIEŃCA
Miedź, odlew
Kraj kradzieży: Grecja
Numer Interpolu:
2012/11411-1.73

4. STOJĄCY BYK
VIII w.
Miedź
Wys.: 4,4 cm, szer.: 5,6 cm
Kraj kradzieży: Grecja
Numer Interpolu:
2012/11411-1.42

5. LAMPKA OLIWNA
Glina/terracota
Wys.: 4,2 cm, szer.: 11 cm
Kraj kradzieży: Grecja
Numer Interpolu:
2012/11411-1.67

6. KANTHAROS
Glina/terracota
Wys.: 12 cm
Kraj kradzieży: Grecja
Numer Interpolu:
2012/11411-1.76

7. LEKYTHOS,
V w. p.n.e.
Glina
Wys.: 27,5 cm
Kraj kradzieży: Grecja
Numer Interpolu:
2012/11411-1.71

interpol catalogue

1. COACHMAN AND COACH
8th century, copper
Height: 13,6 cm
Country of the theft: Greece
Interpol Number:
2012/11411-1.23

2. RING
Golden seal ring
Representation of a scene of
tavrokathapsia from a mycenaean
grave, 14th/13th century b.c.

Gold
Lengh of the bezel: 2,6 cm
Country of the theft: Greece
Interpol Number:
2012/11411-1.1

3. HEAD OF A YOUNG MAN
Copper, cast
Country of the theft: Greece
Interpol Number:
2012/11411-1.73

4. STANDING BULL
8th century, Copper
Height: 4,4 cm, width: 5,6 cm
Country of the theft: Greece
Interpol Number:
2012/11411-1.42

5. OIL LAMP
Clay/ terra cotta,
Height: 4,2 cm, width: 11 cm
Country of the theft: Greece
Interpol Number:
2012/11411-1.67

6. KANTHAROS
Clay/ terra cotta
Height: 12 cm
Country of the theft: Greece
Interpol Number:
2012/11411-1.76

7. LEKYTHOS
5th century b.c.
Clay. Height: 27,5 cm
Country of the theft: Greece
Interpol Number:
2012/11411-1.71